

AKROPOLITANEC

ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET

60 LET NOVE AKROPOLE
V SVETU

RAVNOTEŽJE MED
DELOM IN ŽIVLJENJEM

MARJETICA –
SIMBOL LJUBEZNI

FILOZOFIJA

KULTURA

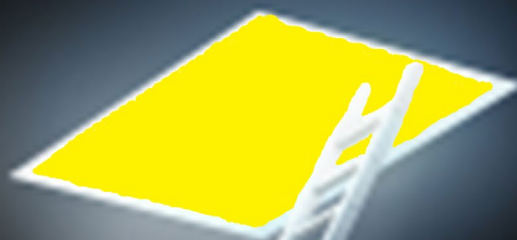
PROSTOVOLJSTVO

www.akropola.org

tečaj

**PRA
KTI
ČNE
FIL
OZO
FIJE**

NA NOVA AKROPOLA
FILOZOFIJA · KULTURA · PROSTOVOLJSTVO

www.akropola.org

Kako se soočiti z bolečino? (BUDA)

Kako se spopasti s strahom? (BHAGAVAD GITA)

Kako biti srečen? (SOKRAT)

Kako biti notranje stabilen? (STOIKI)

Kako se osvoboditi iz votline? (PLATON)

PREDSTAVITVENO PREDAVANJE:

SREDA, 13. 9. 2017, OB 20H

WOLFOVA 8, LJUBLJANA

PREDSTAVITVENO PREDAVANJE JE BREZPLAČNO

AKROPOLITANEC

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

SEPTEMBER 2017 | ŠT. 27

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

01/25 11 487

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

02/620 32 40

040 709 955

ODPIRALNI ČAS:

PON–ČET 18h–22h

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitanec@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun

Grafična oblikovalka: Nija Androjna

B E S E D A
P R E D S E D N I K A

Nova Akropola letos praznuje svojo 60. obletnico. Za nas je to pomemben jubilej, zato nekaj prispevkov v tej reviji posvečamo njenim koreninam. V tem obdobju se je razširila na štirih celinah, v skoraj 60 državah. Teh 60 let je odraščala, se učila in spreminjala, toda nikoli se ni odpovedala svojim idealom.

60 let je preživela v neutrudnem širjenju ideala filozofije in humanizma. Ko se danes, šest desetletij pozneje, ozremo nazaj, vidimo, da smo na pravi poti.

Za poslanstvo smo si zadali širiti duh klasične filozofije, tiste, ki ne le polni glave z različnimi idejami, temveč tiste, ki predvsem uči, kako te ideje živeti.

Da, filozofija je predvsem način življenja in šele potem veda.

Kaj je idejno jedro Nove Akropole, najlažje izrazimo z njenimi tremi cilji:

1. Širjenje ideala enakosti in bratstva – da se bolj zavedamo, da smo od znotraj vsi sorodni, da je vsak od nas nesmrtna duša, ki tava skozi labirint minljive realnosti (v takšnem ali drugačnem telesu) v iskanju svobode in sreče.
2. Spodbujati raziskovalnega in svobodoumnega duha s primerjavo različnih učenj, da bi nam ta lahko predala cvetove življenja in da bi iz njih posrkali nektar modrosti, ki je že od nekdaj pripravljen za nas.
3. Spodbujati razvoj notranjih moči, ki ležijo v latentnem stanju v vsakem človeku. Zavedati se, da uporaba teh ogromnih rezervoarjev vitalne, čustvene in mentalne energije lahko razširi horizonte naše zavesti, bolj kot si to sploh lahko zamislimo.

Nova Akropola deluje na treh velikih področjih, ki najučinkoviteje pokrivajo človekove psihološke in duhovne potrebe – na področju filozofije, na področju kulture in na področju prostovoljstva.

- Filozofija – da nas nauči skrbeti za dušo in ne samo za telo;
- kultura – da nas nauči kreativnosti, harmonije in sožitja;
- prostovoljstvo – da nas nauči, da delovanje s srcem ne potrebuje drugega plačila.

Upamo, da bo klic našega ideala prišel tudi do vas in vas ne bo pustil ravnodušne. Spodbujamo vas k plemenitim in močnim dejanjem. Nimamo se česa bati, saj vso potrebno moč za to nosimo v sebi. Le to lahko pomiri naš notranji nemir in da vizijo, smisel življenju.

Dvignimo pogled proti nebu in obljubimo si, da bomo naredili vse, da bi se večni ideali dobrote, lepote, resnice in pravice spet vrnil v naše življenje.

Dragi bralec, življenje je kratko, nimamo veliko časa. Začnimo zdaj. Tudi če se ti zdi, da ne moreš, vsaj poskušaj. Kakšna vrata, pa naj bodo še tako majhna, se bodo enkrat odprla.

Ničesar ni, kar bi s tem lahko zgubili, razen svojih strahov, frustracij in negotovosti. Tudi najdaljša pot se začne s prvim korakom. Mogoče se nekje na njej srečamo.

Stjepan Palajsa

Predsednik Nove Akropole v Sloveniji

V TEJ ŠTEVILKI:

• INTERVJU: JORGE ANGEL LIVRAGA	4
• INTERVJU: 60 LET NOVE AKROPOLE V SVETU	8
• ČLANEK: ISKANJE RAVNOVESJA MED DELOM IN ŽIVLJENJEM	10
• SIMBOLIZEM RASTLIN: MARJETICA – SIMBOL LJUBEZNI	14
• ZGODBICA: KAPLJICA VODE	16
• SLAVNI IZREK: "CARPE DIEM"	17

INTERVJU Z JORGEJEM ANGELOM LIVRAGO, USTANOVITELJEM IN PRVIM MEDNARODNIM PREDSEDNIKOM NOVE AKROPOLE

Izvleček iz radijskega intervjuja, ki je potekal leta 1975 v Buenos Airesu.

Nam lahko na kratko predstavite svoje filozofske ideje?

JAL: Velja prepričanje, da je filozofija grški izum. Toda pojem "filozofija" pomeni "ljubezen do modrosti" ali težnja po modrosti in menim, da se je filozofija kot težnja po modrosti rodila s skupaj s človeštvom. Ljudje so vedno iskali resnico in poskušali spoznati bistvo stvari. Zato menim, da je filozofija naravna težnja človeka po tem, da išče tisto temeljno, tiste elemente, ki so nujni za njegov obstoj kot umskega bitja in bitja, ki je del univerzuma.

Vendar takšno iskanje vključuje tudi druga področja človeškega delovanja in ne le tistih, ki po današnjem prepričanju spadajo pod filozofijo. Na primer ali znanstvenik ali umetnik ne more biti filozof?

JAL: Seveda. V antičnem obdobju je za filozofijo veljala vsaka težnja po modrosti, ne glede na to, ali jo iščemo prek umetnosti, znanosti, politike ali književnosti. Toda v Descartesovem času je prišlo do razdelitve na različne smeri, ki so se vse bolj specializirale.

Danes (ko pravim "danes", ne mislim samo na to leto, temveč na celotno naše stoletje) človek povzroča dezintegracijo kulture. Za sodobno kulturo je značilna težnja po specializaciji, rezultat tega pa je, da so se ljudje razdelili na zdravnike, pesnike, književnike in tako naprej, ki so lahko dejansko vsi filozofi.

Domnevam, da vaši filozofski pogledi ne temeljijo le na klasičnih izvorih ...

JAL: Zame je osnovni izvor klasična filozofija. Mislim, da so poznejši filozofi samo znova odkrivali in uporabljali stara izhodišča. S tem niti najmanj ne želim zmanjšati zaslug mislecev, ki so se v vseh časih ukvarjali z istimi vprašanji. Vendar verjamem, da ni ničesar novega pod soncem. Po mojem filozofskem prepričanju gre za iskanje izvorov. Če se ukvarjamo samo z obrobniimi področji filozofije, smo samo skalili vodo, zdaj pa moramo iskati njene izvore in korenine v globinah zgodovine. Lahko jih najdemo v starodavnih besedilih Vzhoda in klasičnih razpravah Zahoda.

Danes za filozofa velja človek, ki je oddaljen od resničnosti. Zanima me, kakšna je vaša predstava kot filozofa o svetu, ki nas obkroža?

JAL: Ne menim, da se mora filozof ločiti od resničnosti. Če zares išče resnico, pravo resničnost, mora biti predvsem del resničnosti, ki ga obkroža. Ne menim, da se mora filozof oddaljiti od sveta, nasprotno, ima odgovornost do zgodovine in časa, v katerem živi.

Platon je na primer za nas klasična, vendar na nek način abstraktna osebnost. Platon, Aristotel in Seneka so brez dvoma živeli v svojem času. Ne le da so bili izjemne osebnosti svojega časa, temveč so ta čas tudi dobro razumeli. Seveda se niti sodobni filozof ne sme popolnoma oddaljiti od sveta, ker mora poskušati razumeti in pojasniti ta svet, vendar ne za to, da bi opravičil obstoječe stanje, temveč da bi ga izboljšal.

Menim, da je sedanost člen zelo dolge verige, ki povezuje preteklost in prihodnost. Filozof si mora prizadevati videti celoto, ne le zgodovinskega trenutka, ki mu ga je dodelila usoda. Vendar s tem nikakor ne želim reči, da mora prezreti čas, v katerem živi. Prepričan sem, da se filozofa dotikajo vse filozofske težave, naj so te duhovne ali materialne, ekonomske ali socialne, politične ali katere koli druge.

Gospod profesor, kako je nastala Nova Akropola? Vem, da je bila ustanovljena v Argentini, toda kako je do tega prišlo?

JAL: Mislim, da je bila ustanovitev Nove Akropole potreba svojega časa, potreba, ki je skrito živela v tistih, ki so tako kot jaz pred dvajsetimi leti študirali. To potrebo sem ozavestil, ko sem dojel, da fakultete dajejo informacije, ne pomagajo pa pri oblikovanju pogleda na svet. Čeprav smo študentje preučevali dela klasikov, je bilo to vedno preveč omejeno. Vzhodna filozofija je bila povsem prezrta, njeno poučevanje pa prepuščeno ljudem, ki niso bili fakultetno izobraženi. Vladalo je prepričanje, da je zgodovina težko breme, ki ga je treba zavreči in čim prej pozabiti. Za nas je, nasprotno, zgodovina temelj tistega, kar se bo zgradilo v prihodnosti.

Vse to je pripeljalo do tega, da se nas je nekaj mladih študentov odločilo ustanoviti Novo Akropolo. Začeli smo izdajati časopis, začelo se je zbirati vse več ljudi in narejen je bil študijski program. Nato smo se razširili tudi v druge države in začeli potovati po celem svetu. To nam je omogočalo zbirati literaturo, pridobivanje znanj in vzpostavljanje stikov z intelektualnimi središči.

Kakšno je vaše stališče do znanosti?

JAL: Vemo, da znanost temelji na poskusih, katerih cilj je odkrivanje splošnih zakonov narave, ki vladajo materiji. Danes je to omejeno na vprašanje: kako poteka posamezen proces? Nas pa zanima nekaj drugega: zakaj poteka ta proces?

Ne zadostuje spoznati in razvrstiti na primer živa bitja ali tkivo posameznega organa, treba je tudi postaviti vprašanja "zakaj" in "čemu". Od kod izvira kozmična težnja po biološki organizaciji? Zakaj sploh obstajajo organizmi? Tu se srečata filozofija in znanost, ki postane še eno od sredstev iskanja znanja.

Menimo, da mora imeti znanost pozitivno vlogo. Splošno je znano, da danes finančna sredstva za oboroževanje in vojno propagando močno presegajo izdatke za odkrivanje zdravil, reševanje socialnih težav ... Če bi bil znanstvenik doma na področju transcendentalne filozofije, bi poskušal najti pravo mero in bolj delati za dobro človeštva.

Kaj lahko rečete o umetnosti?

JAL: Kar zadeva umetnost, so težave iste. Če opazujemo slikarstvo, glasbo ali druge načine umetniškega izražanja, danes z umetnostjo mislimo predvsem na izražanje osebnih čustev. Vendar to, kar čutimo, ni vedno resnično in čisto. Pogosto so naša čustva protislovna in se čez dan spreminjajo. Vrniti se moramo k tistim kanonom znanosti in umetnosti, ki nam bodo omogočili srečanje s filozofijo. Natančneje, umetnost se mora vrniti na tiste večne poti, od katere se nikoli nista oddaljili na primer kitajska in japonska umetnost.

Umetniško delo je treba obravnavati kot sredstvo izražanja smisla – filozofskega, religioznega ali naravnega. Slikati ni treba zato, ker si želimo, temveč ker je to duhovna potreba. Slikati je treba to, kar v sebi nosi sporočilo, ki ga je mogoče razumeti. Danes se pogosto srečujemo z deli likovne umetnosti, ki so lahko razumljiva samo za majhno skupno posvečenih ali pa samo izzovejo razprave in ustvarijo številna mnenja. Takšne umetnosti ne potrebujemo, saj preprosto opazovanje narave lahko človeka še bolj navdahne k plemenitim dejanjem od teh psevdoumetniških stvaritev.

Prof. Livraga, ali ima Nova Akropola nov, konkreten pristop k področju izobraževanja?

JAL: Da, seveda. Mislimo, da je pomembno izobraževati ljudi, in ne spreminjati družbene sisteme. Brez koristi je spreminjati politične, socialne ali ekonomske strukture, če ljudje niso izobraženi.

Potrebujemo nov način izobraževanja, ki temelji na morali, in ne le na intelektu. Temelj izobraževanja mora biti – kot zvezda vodnica, kot glavna usmeritev – vzor velikih osebnosti svetovne zgodovine. Pri tem ne podpiram tistih, ki gojijo kult nasilja.

Če se mladi vztrajno srečujejo s kultom nasilja, kultom zločincev, ki se na televiziji zdi nekaj romantičnega in celo simpatičnega, če postane normalno ugrabljanje otrok in

žensk, kršenje pravnih in etičnih norm, nikoli ne bomo zgradili sveta, ki bo boljši, temveč se bomo vrnili k zakonom džungle, pri čemer bo vsakdo potreboval orožje, da bi se zaščitil. To nas vodi proti novemu srednjemu veku in nad tem bi se morali zamisliti.

Prof. Livraga, kaj je svoboda?

JAL: Menim, da je svoboda sredstvo, in ne cilj. Svoboda je lahko dobra in slaba, odvisno od tega, kako jo uporabljamo. Svoboda je kot nož. Nož v rokah zločinca je nekaj slabega, nož v rokah kirurga lahko reši bolnikovo življenje. Svoboda v rokah modrih ljudi bo v korist ljudstva, v rokah neukih, v rokah ljudi, ki so stalno v oblasti svojih strasti in egoističnih ambicij, pa bo svoboda sredstvo za opravičevanje pohlepa, ubijanja ali zatiranja šibkejših.

Mislite, da mora človeštvo za dosego svobode težiti k modrosti?

JAL: Da, mislim, da mora. Menim, da človeštvo naravno teži k filozofiji in modrosti. Ko danes govorimo o svobodi, se moramo vprašati: "Svoboda od česa?" ali "Svoboda za kaj?" Pojem svobode predpostavlja osvoboditev od nečesa. Če se osvobodim svojih vrlin, tedaj je moja svoboda negativna. Če se osvobodim svojih pomanjkljivosti, tedaj je pozitivna. Svoboda torej sama po sebi ni niti pozitivna niti negativna. Danes je seveda svoboda vsem na jeziku. Vsi govorijo o svobodi, toda ponavljam, treba je razmisliti: svoboda od česa, svoboda za kaj in nazadnje svoboda v rokah koga?

Enako pozitivna kot svoboda je lahko tudi pokoritev, eno je povezano z drugim. Če se na primer pokorimo slabemu človeku, tiranu, tedaj postanemo orodje njegovih slabih lastnosti. Če pa se, nasprotno, pokorimo dobremu človeku, če se pokorimo modrosti in visokim moralnim načelom, tedaj postanemo orodje dobrega. Lahko rečemo, da se svoboda in pokoritev ne izključujeta, temveč se dopolnjujeta.

Človek, ki je resnično filozof, nosi v sebi svobodo in pokornost, ki sta v harmoničnem odnosu kot dva načina izražanja iste resničnosti in istih prizadevanj.

Prof. Livraga, ali ima Nova Akropola kakšne cilje?

JAL: Da, obstajajo tri osnovna načela, ki jih lahko izpostavimo.

Nova Akropola teži k izgradnji bratstva med ljudmi, moškimi in ženskami, ki ne čutijo medsebojne ločenosti zaradi barve kože, vere prednikov ali osebnih prepričanj, ljudmi, ki se bolj opirajo na to, kar jih združuje, kot na to, kar jih ločuje.

Nova Akropola spodbuja k preučevanju znanosti, umetnosti in politike ter nazadnje vsega, kar je v službi človeške kulture, kajti le tako se človek nauči razumeti in izbirati. Poleg tega je tako mogoče uvideti omejitve, nevarna tolmačenja, kajti pogosto nekdo, ki je prebral eno versko knjigo, zavrača številne druge samo zato, ker jih ne pozna. Če bi jih poznal, bi videl, da vse govorijo o isti resnici, da vse nosijo sporočilo, ki se razlikuje le po obliki, maski, ki ustreza določenemu zgodovinskemu obdobju in zemljepisnemu območju.

Nova Akropola spodbuja k preučevanju narave, k raziskovanju vsega, kar ni raziskano, s tem pa tudi samega človeka in njegovih globljih vidikov: psiholoških, mentalnih, čustvenih in evolutivnih. Bolj ko človek spozna sebe, boljši odnos bo imel do sebe.

In na koncu, prof. Livraga, vas prosimo, da poveste nekaj besed našim poslušalcem.

JAL: Ne bom improviziral in bom raje navedel enega od izrekov, ki ga pogosto ponavljam – težiti moramo ne le k novemu svetu, temveč k boljšemu svetu. Mislim, da novo samo po sebi nima vrednosti, ne zanima nas novost zaradi novosti. Novo ima vrednost samo toliko, kolikor nas vodi proti dobremu, vrlini in učinkovitosti. 🙌

60 LET

NOVE AKROPOLE V SVETU

Ob šestdeseti obletnici mednarodne organizacije Nova Akropola smo naredili intervju z Delijo Steinberg Guzmán, ki je od leta 1991 in po smrti njenega ustanovitelja, Jorgeja Ángela Livrage, njena predsednica. Nova Akropola se je v teh šestdesetih letih delovanja in uporabi univerzalnega jezika filozofije razširila v šestdesetih državah sveta. V vseh teh državah je prenesla svoj filozofski ideal iskanja znanja, ki ga spremlja vizija boljšega sveta, pod pogojem, da boljši postanejo posamezniki.

D. Guzmán je to nalogo povzela z naslednjimi besedami: To zgodnje obdobje so označevali mladost, ekspanzivni duh in neizkušenost, ki so značilni za mladost. Čeprav govorimo o starodavnih idejah, jih moramo prilagoditi svetu, v katerem živimo, kar pa ni vedno enostavno.

Toda teh šestdeset let in šestdeset držav, v katerih Nova Akropola danes obstaja, je znak že zrelejši mladosti in izkušenj, ki smo jih vsi pridobili. Prišli smo do točke, ki je po mojem mnenju čudovita in na kateri tisti, ki imajo več izkušenj, pridobljenih z leti, te izkušnje prenašajo na mlajše, ki to potrebujejo. Z drugimi besedami – prenašamo lahko določen način življenja.

Če pogledate nazaj, kaj je tisto, na kar ste najbolj ponosni? Oziroma v čem mislite, da so začetna pričakovanja izpolnjena?

Ponosna sem na to, da smo zmožni pokazati, da so tiste stvari, za katere ljudje pravijo, da so nemogoče, dejansko mogoče in da ni nemogočega tam, kjer so trdna volja, močna želja, da se stvari premaknejo naprej, in inteligenca, ki se razvija iz dneva v dan. Tedaj je vse mogoče.

Ponosna sem na preteklost, na tiste ideje, ki so stoletja cvetele, vse tiste, ki so prebudile številne izjemne osebnosti, tiste, ki so bile gibalo zgodovine in spreminjale družbena merila. Ponosna sem na te ideje, ki so tudi v jeziku današnjega časa še naprej iste in nam pomagajo, da se spremenimo.

Ne govorim o radikalnih družbenih spremembah niti o doseganju našega načela bratstva.

Povedati želim le to, da smo premaknili marsikaj in da obstaja tisoče ljudi, ki so nekaj dobili, naj je to eno seme, ideja, nekaj, kar jim je spremenilo življenje, kar jim je pomagalo misliti na drugačen način in k težavam pristopiti drugače. Zaradi vsega tega se počutim ponosno.

Kakšno perspektivo vidite za delovanje Nove Akropole v svetu danes?

Osebnostno najraje delam iz dneva v dan. Govoriti o enem mesecu ali o dveh mesecih je zame že veliko. Vendar mislim, da seveda obstajajo različni pristopi k življenju, ne mislim, da bi morali vsi delati stvari na isti način.

Vidim iste perspektive, kot jih vidim tudi v preteklosti. Z drugimi besedami, obstajajo obdobja, v katerih nekatere ideje cvetijo in puščajo pomembne sledi v življenjih ljudi; obstajajo pa tudi obdobja, ko se na nebo zgrnejo oblaki in se zdi, da so te ideje usahnile, kot da več ne obstajajo ter da jih nihče nikoli ne bo več mogel razumeti niti prenašati. Toda ti časi so le minljivi oblaki.

Verjamem, da se lahko ista časovna obdobja razcveta velikih filozofskih idej v prihodnosti ponovno vrnejo. Lahko se pojavi zastoj, mirovanje, ki sta pa le navidezna. Vendar verjamem, da so semena večnih idej tudi večna.

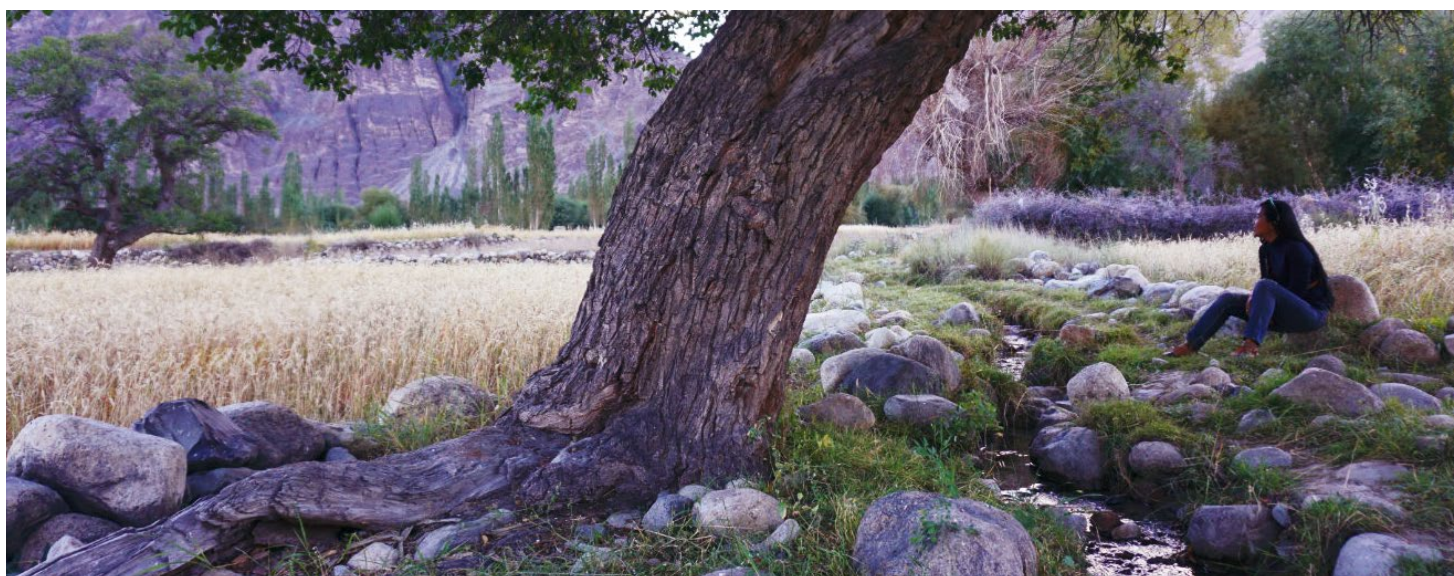
Na prihodnost gledam tako kot na sedanost: kot na nekaj stabilnega, stalnega, kar lahko ustvarjamo minuto za minuto. Ali je naš svet pripravljen sprejeti te ideje?

Ne. Svet ne, toda obstajajo številni ljudje, ki so pripravljeni. Naša prizadevanja so usmerjena k človeku, ne k svetu v celoti, kajti svet v tem smislu je abstrakcija. Biti moramo potrpežljivi in se posvetiti tistemu, kar so tako

poudarjali antični modreci, in to je celovita vzgoja. To je vzgoja, pri kateri je človek obravnavan kot posameznik in ki v njem prebujajo tisto najboljše. 🌱

RAVNOVESJE MED DELOM IN ŽIVLJENJEM

RAHIL MEHTA

Ljudje imajo naravno potrebo po izboljševanju in rasti. Nekateri trenutki v naših življenjih so odločilni in v njih čutimo, da smo naredili določen preboj. In ko se ozremo nazaj, morda črpamo navdih, ki nas je vodil, in uporabimo izkušnje, ki smo jih pridobili v teh trenutkih. Pogosto opazimo, da smo v takih trenutkih bolj ciljno naravnani in osredotočeni ter s tem zmožni pravih odločitev in premikanja meja – podjetnik lahko na primer za izvedbo svojega prvega posla prebedi noč, saj ga žene želja po finančnem uspehu.

Toda številni kljub vsemu čutijo precejšnje nezadovoljstvo – tako tisti, ki stalno žanjejo uspehe, kot tudi tisti manj uspešni. Neizprosni mlin dela in kariere pogosto zamegli večje in manjše uspehe ter razkrije njihovo minljivost. Sčasoma obstoječi dosežki niso več zanimivi in si začnemo želeči še več, kar povzroči še večjo izgorelost, tesnobo, napete odnose in pomanjkanje samozaupanja.

NEVARNOST POVRŠINSKOSTI

"Ravnesje med delom in prostim časom"¹ se običajno propagira kot čudežno zdravilo za našete tegobe. Pogosto slišimo, da je enostavnejša služba ali delo v določeni panogi pot do boljšega ravnovesja med delom in prostim časom. Nekatere organizacije imajo celo programe ustvarjanja ravnovesja med delom in prostim časom kot del pobude za večje zadovoljstvo zaposlenih.

Toda verjetno ravno s tem tvegamo, da zapademo v površinskost in spregledamo resnično priložnost za najdenje prave rešitve in razkritje skrivnosti življenja. Morda bi bilo na to vprašanje lažje odgovoriti, če najprej raziščemo pomen ravnovesja med delom in prostim časom. Za to se bomo tega vprašanja lotili v več delih.

¹ Angleška fraza se dobesedno prevaja kot "ravnovesje med delom in življenjem", v slovenščini pa se je ustalil prevod "ravnovesje med delom in prostim časom".

Prosti čas namreč pogosto razumemo kot čas, ko dejansko živimo. Vendar avtor tega članka želi pokazati, da življenja ne moremo enačiti s prostim časom, temveč da resnično živimo šele takrat, kadar ustrezno opravljamo določeno delo. (op. prev.)

ŠIRŠI POGLED NA DELOVANJE

Človek ima v sebi težnjo po delovanju, toda pogosto spregledamo globino naše sposobnosti delovanja. Filozofi so nas v vseh obdobjih spodbujali k temu, da boljše "spoznamo sebe", da bi lahko imela naša dejanja večji smisel. Skupna vsota teh dejanj lahko pomeni "**Delo**"; to, kar delamo, da bi dosegli cilj, naj je ta povezan s službo ali denarjem, s sprostivjo ali samo navadnim pogovorom. Delujemo v naših odnosih, delujemo, kadar potujemo in se učimo o svetu. Delujemo tudi, kadar se preizprašujemo o življenju in njegovih številnih skrivnostih.

Toda kakšna je razlika med različnimi vrstami dela, ki ga opravljamo? Če se zazremo navznoter, potem morda zlahka vidimo, da je za vse, kar delamo, potrebno zapleteno usklajevanje med našimi mislimi, čustvi, energijo in telesom. Enostaven primer je pisanje. V mislih imamo idejo, ki jo želimo izraziti na papirju. To od nas zahteva, da misli pretočimo v dejanja, da vzamemo svinčnik in ga vodimo pri zapisovanju besed, ki izražajo naše misli.

Da bi to bolje razumeli, pomislimo na razliko med tem, ko delamo nekaj iz strasti, in tem, ko delamo isto stvar, ker jo moramo. Fizično dejanje je isto, toda misli, čustva in posledično energija bodo verjetno povsem drugačni.

Tak širši pogled na naša dejanja in naše delo ni običajen. Po navadi delo poenostavljeno opredelimo kot nekaj, kar počnemo za denar. In to delo krivimo za neravnovesje v naših življenjih!

“NIKOLI NE BODIMO TAKO ZAPOSLENI S PREŽIVLJANJEM, DA BI POZABILI ŽIVETI.“

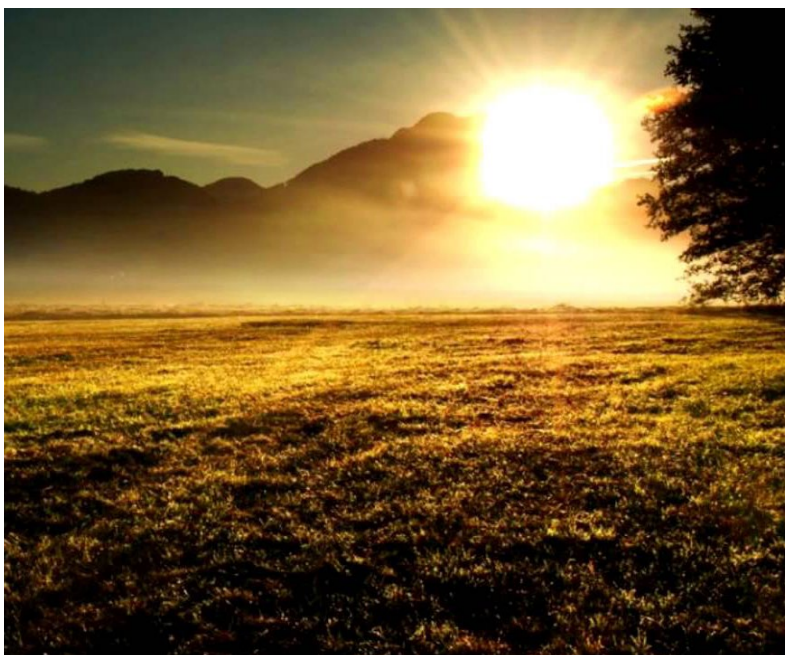

(So)DELOVANJE V ŽIVLJENJU

Številne stare kulture so govorile, da je "**Življenje**" povsod okoli nas. Kaj je to življenje? Opazujmo življenje v magiji narave! Magijo lahko vidimo v gosenici, ki se prelevi v metulja, v popku, ki se požene v cvet, v visokih gorah, v širnem oceanu in v soncu, ki vsak dan, brez premora vzhaja in zahaja.

Prepoznati to Življenje v vsem okoli nas torej pomeni vedeti, da ima celotno naše delo (naša dejanja) vpliv na naše okolje. Vsako dejanje je veliko več, kot si lahko predstavljamo. Naša povezava z življenjem pomeni, da okolje vpliva na nas; vendar pomeni tudi, da imamo mi vpliv na naše okolje, pogosto na načine, ki jih morda niti ne vidimo.

Imamo inteligenco, da svojim dejanjem in s tem svojemu okolju damo živost in globino. Imamo sposobnost, da se odločimo stvari spremeniti, namesto da se pritožujemo zaradi svojih težav, da se dvignemo nad njih, dokler ne postanejo izzivi, ki jih moramo premagati, in priložnosti za rast. To pomeni, da imamo sposobnost, da v svoje delo vdahnemo življenje.

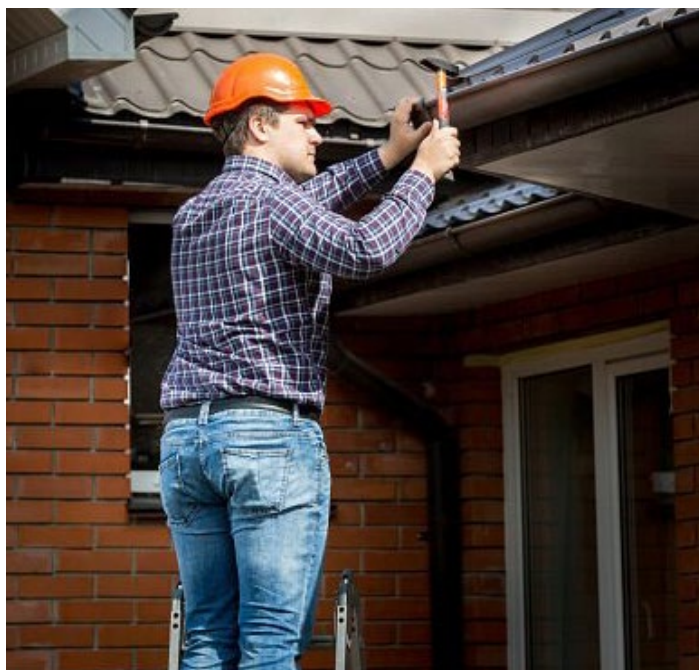

SPREMEMBA JE LASTNOST ŽIVLJENJA

Življenje nosi takšno bogastvo, da ga ne moremo zaobjeti v celoti. Vsak trenutek je nova priložnost za povezovanje z življenjem. Filozofi skozi različna obdobja so nam poskušali pokazati nekaj, kar se dogaja nenehno pred našimi očmi – da življenje utripa in se nenehno spreminja. Zato se lahko delo, ki se je zdelo prejšnje leto kot darilo, zdaj zdi kot mukotrpna obveznost. To, da sta delo in prosti čas danes v harmoniji, še ne pomeni, da bo tako ostalo tudi jutri.

Vse kar moremo narediti, je le, da razumemo preprosto idejo: bolj ko smo živi, bolj se bo naše delo naravno spreminjalo, ker se bomo naučili biti učinkovitejši in opravljati svoje delo še bolje. S tem bomo priklicali nove priložnosti in izzive, ki jih moramo izkoristiti in sprejeti z ustreznim pristopom.

Ko prvič vidimo nove ovire, mislimo, da jim ne bomo kos. Toda ko se vrnemo v svoje središče, se spomnimo, da je to nova priložnost na življenjskem potovanju, **in spomnimo se tudi svojega potenciala, da v svoja dejanja vdahnemo življenje. Takrat bodo te ovire postale koraki na poti naše rasti in izboljševanja kot ljudje.**

Potreba po nenehnem prilagajanju novim izzivom je **"ravnovesje"**. Emerson je poudaril: "Življenje je potovanje, ne cilj." Dosegati ravnovesje pomeni živeti življenje v vsej njegovi polnosti in na izzive vedno gledati kot na priložnost za rast. Modreci, ki so odkrili resnični človekov potencial, so nam po svojem poglobljanju v to vprašanje zapustili smernice, kako ohranjati to ravnovesje.

TRI GUNE IN OSEMČLENA PLEMENITA POT

V Indiji sta to ravnovesje ali prava mera opisana s tremi *gunami*, ki se imenujejo *radžas*, *tamas* in *satva*. *Radžas* je ena skrajnost, pri kateri je vzgib za delovanje posameznikova strast, ki je lahko sebična ali osredotočena nase. *Tamas* na drugi strani so nedelovanje, inertnost in letargija, ki odražajo stanje kaosa in nereda. *Satva* pa je stanje ravnovesja. To NI kombinacija *radžasa* in *tamasa*. To je ravnovesje, prava sredina, ki nam pomaga, da ne zapademo v skrajnosti. Za *satvo* je značilno ustvarjanje, prežeto s harmonijo.

Buda za razvoj te harmonije govori o osemčleni plemeniti poti. Zagovarja razvoj ustreznih pogledov in ciljev ter njihovo udejanjanje z ustreznim govorjenjem in ustreznim delovanjem. Če usmerjamo ustrezen napor, razvijemo čuječnost in

ustrezno osredotočenost, kar nam omogoča še jasnejše cilje in upoštevanje izkušenj, ki smo jih doslej pridobili na našem potovanju po poti. To nas spodbudi k ponovnem potovanju po osemčleni plemeniti poti, a tokrat s še jasnejšimi cilji in večjo povezanostjo z življenjem.

Ohranjanje ravnovesja med delom in življenjem je odgovornost vsakega posameznika in vsako človeško bitje naravno hrepeni po njem. Morda obstajata strah pred zapustitvijo svojega območja udobja ali negotovost glede tega, kaj nas čaka. Toda če odpremo svoje oči za resničnost, ki nas obkroža, bomo na steni zagledali neizbrisen zapis

"PREVZAMI VAJETI – to je tvoje življenje!"

**"NE BOJIM SE NEVIHT,
SAJ SE UČIM KRMARITI SVOJO LADJO."**

LOUISA MAY ALCOTT

Ne smemo se bati tega, da bi prevzeli odgovornost za to, kar v našem življenju manjka. Kajti šele ko postanemo krmarji svojih lastnih življenj, lahko prevzamemo vajeti nad tem, kar želimo doseči, in pogumno napredujemo tja, kjer še nikoli nismo bili! 🏹

MARJETICA – SIMBOL LJUBEZNI

Le kdo se ni vsaj enkrat z marjetico v roki spraševal: "Ljubi, ne ljubi, ljubi, ne ljubi ..." in trgal njenih lističev? Nekako jo vedno povezujemo z vprašanjem ljubezni, pa še sami ne vemo zakaj. Na ljubkost te male rastline kažejo že njena ljudska imena: gospodična, iskrca, ljubljenska, ptičica, rigeljček, vetrovka ali katarinčica. Ljudje so skozi zgodovino tej rastlini pripisovali različne pomene, a pri vseh je povezana z ljubeznijo.

Cvet marjetice je sestavljen iz zunanjih jezičastih cvetov, ki so bele barve in po zunanji strani rdečkasti. Notranji cevasti cvetovi pa so rumene barve. Tako je marjetica sestavljena iz dveh delov, združenih v eno, in zato simbolizira pravo ljubezen.

NORDIJSKI MITI

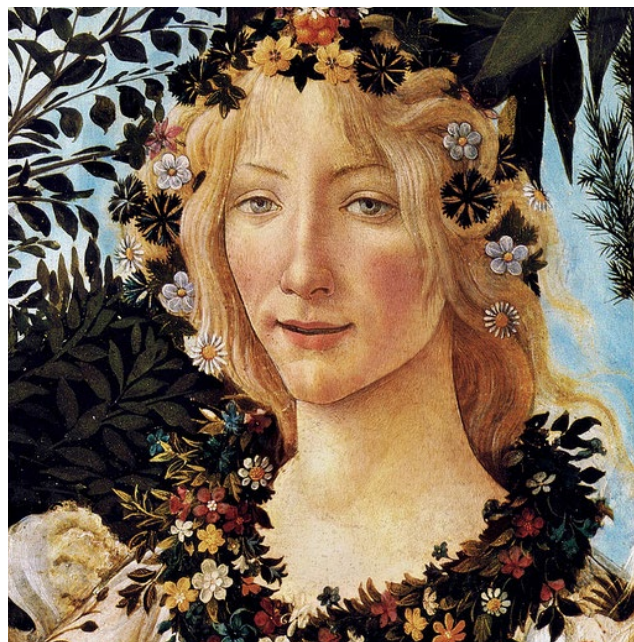
V nordijski mitologiji je marjetica sveta roža boginje Freje – boginje ljubezni, lepote in plodnosti. Predvsem zaradi te zadnje značilnosti marjetica simbolizira rojstvo, materinstvo in nove začetke na splošno.

STARI RIM IN RENESANSA

Marjetica je tudi ena od prvih znanilk pomladi in je ob upodobitvah skoraj vedno spremljala Floro – rimsko boginjo cvetja in pomladi, ki jo lahko vidimo upodobljeno na primer na Botticellijevi *Pomladi*.

FREJA

DETAJL IZ BOTTICELLIJEVEGA DELA PRIKAŽUJE BOGINJO FLORO, KATERE VENČEK IN LASE MED DRUGIM KRASIJO TUDI MARJETICE.

Tako je bila v tistih časih marjetica simbol pomladi ter spomladanskega prebujanja narave in sreče, s katero nas prihod tega letnega časa napolni po dolgih zimskih dneh. Prav tako je marjetica, kot številne druge rože, veljala za simbol ljubezni ter bila zato posvečena rimski boginji Veneri in grški boginji Afroditi. Najdemo jo upodobljeno tudi na Botticellijevem najznamenitejšem delu *Rojstvo Venere*.

DETAJL IZ BOTTICELLIJEVEGA DELA PRIKAŽUJE HORO, KI GOLI BOGINJI LJUBEZNI – VENERI PODAJA RDEČE OGRINJALO, NA KATEREM SO UPODOBLJENE MARJETICE.

SREDNJI VEK

Marjetica se je kot prisproda ljubezni zares uveljavila šele v srednjeveškem pesništvu, kjer so Trubadurji latinsko ime za marjetico (*margarita*, kar pomeni "biser"), spretno uporabljali za opevanje lepote svoje izbranke. Če pa so viteški trubadurji od svojih izbrank dobili šopek marjetic, je to pomenilo njihovo naklonjenost trubadurju.

V tem obdobju so marjetico, ki s svojo obliko spominja na sonce, imenovali *sponsa solis*, kar bi v prevodu pomenilo "nevesta sonca". Njen cvet se namreč odpre, le ko nanj posije sonce.

KRŠČANSTVO

"Nevesta sonca" kot pesniška prisproda marjetice pa ima poseben pomen tudi v svetu krščanske alegorike. Na tak način je v krščanstvu Kristus predstavljen kot sonce, ki osvetljuje in oživlja naš svet, marjetice pa predstavljajo vernike, ki sledijo tej toplini sonca. Predvsem v poznejšem krščanskem obdobju je marjetica postala simbol Marije kot božje neveste.

ANTIČNA GRČIJA

Eno zanimivih Evripidovih starogrških dramskih del *Alkesta* govori o mitski kraljici Tesalije, ženi kralja Admeta, enega od Argonavtov. Po njuni poroki bi moral Admet opraviti žrtvovanje Artemidi, a je na to pozabil – zato je ta nadenj poslala pogubo. Obsojen je bil na smrt, razen če najde nekoga, ki bi šel v smrt namesto njega. Edina, ki se je bila pripravljena žrtvovati zanj, je bila Alkesta. Potem, ko je šla samovoljno v smrt, so jo bogovi spremenili v marjetico. Tako je ostalo, vse dokler ni na obisk prišel Heraklej. Ko je ta ugotovil, kaj se dogaja, se je v zahvalo za Admetovo gostoljubje, odpravil v podzemlje in Alkesto rešil.

Pri Alkesti prav tako vidimo povezavo marjetice s čistostjo in brezpogojno ljubeznijo. Gre za čisto ljubezen, edino, ki je večna, ki preživi, preseže vse minljive odnose in oblike. To je v mitu prikazano s tem, da je Alkesta rešena podzemlja oziroma smrti.

Ljubezen, ljubezen in znova ljubezen ... Simbole te večne uganke najdemo povsod v naravi. Ali pa jim sami pripisujemo tak pomen, ker je prav resnična ljubezen to, čemur človek daje največ pozornosti in kar išče?

Priprava: Jerica Jerič

LITERATURA

- Germ T., 2002. Simbolika cvetja. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- <https://www.ftd.com/blog/share/daisy-meaning-and-symbolism>

KAPLJICA VODE

Nekoč je novinar poskušal izzvati Mater Terezo:

"Mati Tereza, vi imate sedaj sedemdeset let. Ko umrete, bo svet isti, kot je bil pred vami. Po vsem trudu, ki ste ga vložili, kaj se je spremenilo na svetu?"

Brez kančka nepotrpežljivosti in z razorožujočim nasmehom mu je odgovorila:

"Veste, nikoli si nisem želela spremeniti sveta. Poskušala sem samo biti kapljica čiste vode, v kateri se bo lahko zrcalila božja ljubezen. Se vam to zdi majhna stvar?"

Kot se je to pogosto dogajalo, je v prostoru zavladala tišina. Nihče si ni upal reči ničesar.

Mati Tereza se je znova obrnila proti novinarju in mu dejala: "Zakaj vi ne poskušate biti kapljica čiste vode? Potem bi bila že dva. Ste poročeni?"

"Da, Mati Tereza."

"Povejte to tudi svoji ženi. Potem bomo že trije. Imate otroke?"

"Da, tri."

"Povejte to tudi svojim otrokom. Potem nas bo že šest."

Razmislimo in vsi poskušajmo biti kapljica vode ...

"CARPE DIEM"

"Carpe diem" v nekoliko svobodnejšem prevodu pomeni "Izkoristi dan. Ti dve besedi sta del stavka iz Horacijeve zbirke Ode (Carmina): "Carpe diem, quam minimum credula postero," ki pomeni: "Izkoristi dan, čim manj zaupaj jutrišnjemu."

Oda pravi, da je treba živeti sedaj, čim bolj izkoristiti čas, ki nam je dan na voljo. Življenje hitro mineva. Nimamo veliko časa, da bi kar pustili, da naši dnevi minevajo prazni in neizkoriščeni.

Prihodnost je nepredvidljiva. Smrt je lahko že jutri pred nami. Zato živimo tako, kot da bi bil vsak dan naš zadnji v življenju. To ne pomeni, da moramo pozabiti na prihodnost. Nasprotno, danes bi morali narediti vse, kar lahko, da bi se pripravili in izboljšali svojo prihodnost.

Čas je najbolj dragocena stvar ki jo imamo. Ni ga dovolj samo zapolniti, temveč ga je treba dobro izkoristiti. Za to pa ne čakajmo na jutri, saj nam že današnji dan ponuja veliko priložnosti, da izkoristimo ta dragoceni čas, ki nam je podarjen.

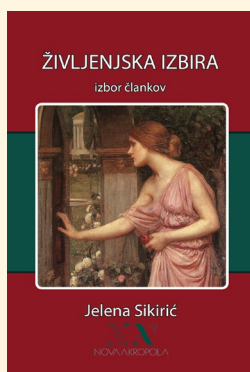

KNJIGE IN REPLIKE V PRODAJI

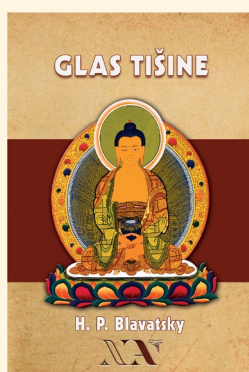
Knjige in replike lahko kupite v prostorih društva.

Lahko jih naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

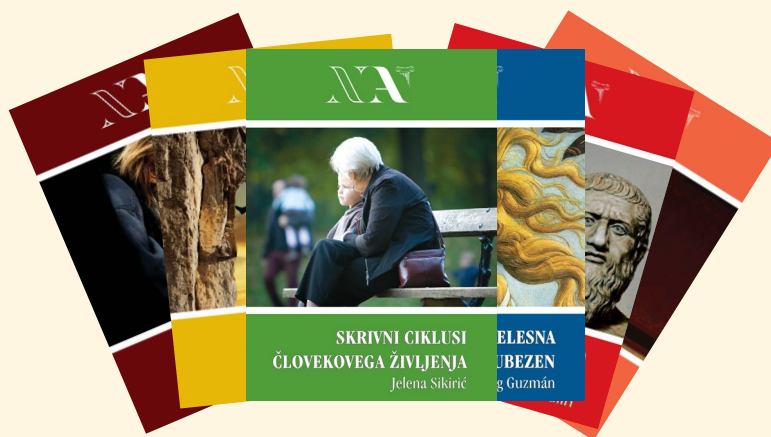
NAŠE KNJIGE

FORMAT 130 x 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

FORMAT 130 x 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 105 x 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobj in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je skrbno izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

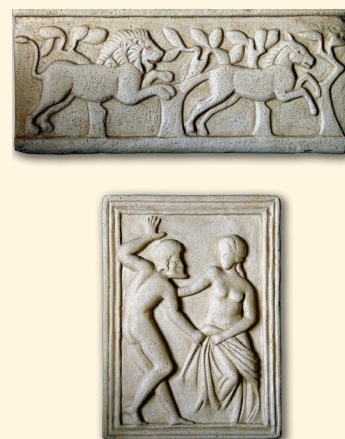
Grčija in Rim

Egipt

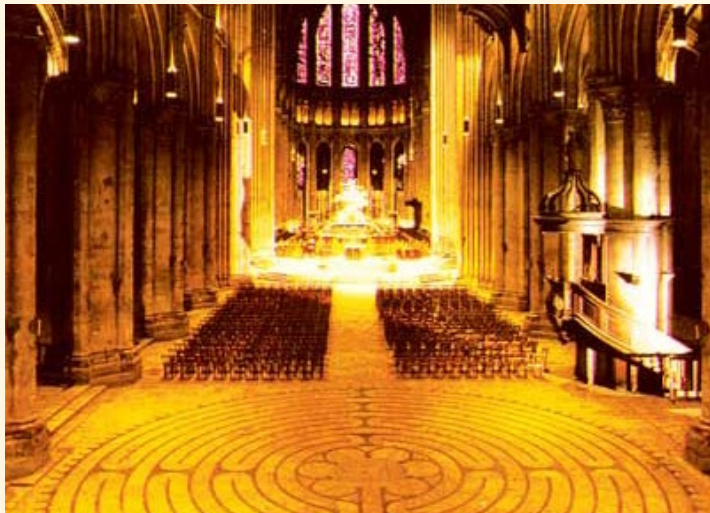
Slovenija

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec SEPTEMBER 2017.

Dogodki potekajo v prostorih društva v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

SIMBOLIZEM KATEDRAL

Predavanje

TOREK, 12. SEPTEMBER, OB 19:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

Vstop: 4 €, študenti – vstop prost!

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

12 predavanj

SREDA, 13. SEPTEMBER, OB 20:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Predstavitveno predavanje: vstop prost!

UMETNOST REŠEVANJA KONFLIKTOV

Predavanje

SREDA, 27. SEPTEMBER, OB 19:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Vstop: 4 €

USODA ALI SVOBODA IZBIRE?

Predavanje

ČETRTEK, 5. OKTOBER, OB 19:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

Vstop: 4 €, študenti – vstop prost!

**NAREDITE IZ VAŠEGA SVETA
SVET VELIKIH IDEJ.**

JORGE ANGEL LIVRAGA

www.akropola.org